

Konferencja

STANDARDY ŚWIETLIX

11 maja 2026

Bielsko-Biała

RAPORT

Z KONFERENCJI

STANDARDY ŚWIETLIX
2026

Konferencja

“Standardy ŚWIETLIX”

Konferencja odbyła się w poniedziałek 11 maja w hotelu Ibis Styles Bielsko-Biała. Stanowiła ona inauguracyjną część ogólnopolskiego projektu “Standardy ŚWIETLIX”, który ma na celu ujednolicenie dokumentacji w świetlicach środowiskowych.

21

uczestników
stacjonarnie

27

uczestników
online

356

wyświetleń
streamingu

Wydarzenie składało się z kilku części:

- prelekcja “Rola wychowawcy w życiu dziecka”
- prelekcja “Kryzysy psychiczne u dzieci i młodzieży”
- panel dyskusyjny “Od braków do standardów – jak wzmocnić system świetlic środowiskowych w Polsce?”
- przedstawienie projektu “Standardy ŚWIETLIX”
- strefa networkingowa i rekrutacyjna do grup roboczych

Cele konferencji

- inicjacja i przedstawienie założeń ogólnopolskiego projektu "Standardy ŚWIETLIX"
- zebranie wniosków dot. największych trudności osób pracujących w sektorze placówek wsparcia dla dzieci,
- stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń dla pracowników świetlic środowiskowych,
- zrekrutowanie osób chętnych do pracy w grupach roboczych przy tworzeniu ogólnopolskich standardów.

Prelekcje eksperckie

Podczas konferencji miały miejsce dwie prelekcje eksperckie, których celem było zwiększenie wiedzy merytorycznej uczestników wydarzenia.

1.

“Rola wychowawcy w życiu dziecka”

Prowadzący: Rafał Jitner

Wieloletni wychowawca, obecnie kierownik świetlicy środowiskowej “Święta Elżbieta” w Rudzie Śląskiej.

“Kryzysy psychiczne u dzieci i młodzieży”

Prowadząca: Joanna Ostrejko-Sochal

Psycholożka z bogatym doświadczeniem, wieloletnia konsultantka w Telefonie Zaufania FDDS.

2.

Rafał
Jitner

Joanna
Ostrejko-
Sochal

[Link do prelekcji](#)

Panel dyskusyjny

Podczas konferencji przeprowadzony został także panel dyskusyjny pt. “Od braków do standardów – jak wzmocnić system świetlic środowiskowych w Polsce?”.

Udział w nim wzięli:

- **Monika Baron** - przedstawicielka Stowarzyszenia HAJSTRA
- **Jarosław Warzecha** - świetlica “Ulica Kreatywna”
- **Beata Świątek** - prowadząca

[Link do panelu](#)

Wnioski z panelu dyskusyjnego przedstawione zostały na kolejnych stronach raportu.

Wnioski

Najważniejsze problemy i braki zgłaszane przez świetlice podczas panelu dyskusyjnego

- Braki kadrowe i przeciążenie wychowawców
- Trudności we współpracy z rodzicami podopiecznych
- Ogromne nierówności między świetlicami
- Problemy finansowe i brak stabilności
- Nadmierna biurokracja i niejasne standardy
- Niedocenienie roli pracowników świetlic środowiskowych

Najczęściej wskazywane potrzeby i postulaty zmian:

- stabilne i wieloletnie finansowanie świetlic,
- zwiększenie wynagrodzeń wychowawców,
- profesjonalizacja i doszkalanie kadry wychowawczej,
- większe wsparcie systemowe i samorządowe,
- stworzenie bardziej jednolitych przepisów i standardów,
- zapewnienie środków na specjalistów i rozwój dzieci,
- zwiększenie prestiżu zawodu wychowawcy,
- ograniczenie nierówności między placówkami,
- zwiększenie widoczności społecznej pracy świetlic środowiskowych.

Wnioski

1. Braki kadrowe i przeciążenie wychowawców

Jednym z najczęściej pojawiających się problemów są niedobory kadrowe oraz przeciążenie pracowników świetlic. Choć przepisy zakładają jednego wychowawcę na 15 dzieci, wielu praktyków podkreśla, że w rzeczywistości to zdecydowanie za dużo, by zapewnić dzieciom realne wsparcie emocjonalne i wychowawcze.

Wychowawcy zwracają uwagę, że:

- dzieci wymagają indywidualnej uwagi, rozmowy i budowania relacji,
- proces otwierania się dziecka wymaga czasu i regularnej obecności dorosłego,
- przy obecnej liczbie dzieci trudno zapewnić każdemu odpowiednie wsparcie.

Dodatkowym problemem jest:

- bardzo duża rotacja wychowawców,
- wypalenie psychiczne wychowawców,
- brak stabilności zatrudnienia,
- zbyt niskie wynagrodzenia do odpowiedzialności i obciążenia pracy.

Nas - wychowawców w placówkach jest za mało. Potrzeba więcej, by był czas na pracę z dzieckiem 1 na 1. Na czas spędzony z nim, a nie obok niego.

- Monika Baron, uczestniczka

W wielu wypowiedziach pojawiał się postulat:

- zwiększenia prestiżu zawodu wychowawcy,
- stworzenia systemu awansu zawodowego,
- podniesienia wynagrodzeń,
- stworzenia standardów szkoleń i wdrażania pracowników.

Wnioski

2. Trudności we współpracy z rodzicami

Bardzo mocno wybrzmiał problem przerzucania odpowiedzialności wychowawczej na świetlice środowiskowe. Wychowawcy podkreślają, że część rodziców traktuje świetlicę jako „przechowalnię” dla dzieci, oczekując, że placówka przejmie również obowiązki należące do rodzica/rodziny.

Najczęściej zgłaszane problemy (przykłady z autopsji uczestników):

- brak zainteresowania edukacją dziecka,
- niekontrolowanie prac domowych,
- oczekiwanie, że świetlica przygotowuje dziecko do sprawdzianów,
- brak zaangażowania rodziców w rozwój dziecka,
- brak kontaktu osobistego z placówką,
- roszczeniowa postawa części rodziców i pretensje.

Jednocześnie zwracano uwagę, że rodzice często obawiają się współpracy z placówkami specjalistycznymi, np. nie chcą korzystać z poradni psychologicznych, ponieważ boją się ingerencji systemu.

Wnioskiem jest potrzeba:

- edukowania rodziców,
- budowania zaufania między rodziną a świetlicą,
- pokazywania, że celem placówki jest wspieranie rodziny, a nie jej ocenianie.

Wnioski

3. Ogromne nierówności między świetlicami

Niemal do każdej wypowiedzi uczestnika panelu dyskusyjnego pojawiała się kontra: “U nas jest odwrotnie”, co wskazuje na duże różnice i nierówności między funkcjonowaniem poszczególnych placówek.

Różnice dotyczą m.in.:

- źródeł finansowania,
- liczby dokumentów i procedur,
- zasad kontroli i zapowiadania wizyt,
- wynagrodzeń wychowawców,
- organizacji pracy,
- możliwości pozyskiwania środków na działania świetlicy,
- charakteru placówki (opiekuńcza, specjalistyczna, terapeutyczna).

Gdy byliśmy placówką o charakterze wychowawczo - opiekuńczym, było mniej dokumentów, a z chwilą, gdy zmieniliśmy charakter na opiekuńczo- specjalistyczny, doszły nowe dokumenty.

- Anna Wachowiak, uczestniczka online

Przykłady rozbieżności:

- niektóre urzędy miasta mogą dokładać dodatkowe środki do trwających konkursów, inne nie,
- w zależności od typu placówki wymagane są różne dokumenty.

Wielu uczestników podkreślało, że trudno stworzyć jeden model działania dla wszystkich świetlic, ponieważ:

- działają one w różnych środowiskach,
- mają różne potrzeby,
- prowadzone są przez różne instytucje,
- funkcjonują przy zupełnie innych budżetach.

Wnioski

4.

Problemy finansowe i brak stabilności

To jeden z najbardziej krytycznych problemów zgłaszanych przez przedstawicieli świetlic środowiskowych.

Najczęściej wymieniane przez uczestników problemy:

- chroniczne niedofinansowanie placówki,
- brak stabilności finansowej,
- konieczność ciągłego szukania sponsorów i grantów,
- dokładanie prywatnych pieniędzy przez wychowawców,
- brak środków na rozwój i specjalistyczne wsparcie dzieci.

Wychowawcy mówili wprost, że:

- „żebrzą o pieniądze”,
- ceny rosną, a finansowanie pozostaje na tym samym poziomie,
- wiele działań możliwych jest wyłącznie dzięki ogromnemu zaangażowaniu pracowników, również własnych finansów,
- brakuje środków na finansowanie wyjść i wycieczek dla dzieci, posiłki w świetlicy, psychologów i doszkolenie kadry.

Pojawiał się również problem niesprawiedliwego systemu finansowania:

- niektóre świetlice mają większe możliwości pozyskiwania środków,
- inne praktycznie walczą o przetrwanie z roku na rok.

Wnioski

5. Nadmierna biurokracja i niejasne standardy

W wielu wypowiedziach pojawiał się temat dokumentacji oraz procedur, co wskazuje na to, że program “Standardy ŚWIETLIX” ma rację bytu.

Część placówek uważa, że:

- dokumentacji jest zbyt dużo,
- „papierologia” zabiera czas, który mogliby poświęcić dzieciom,
- procedury są niejednolite.

Inni zwracali uwagę, że:

- dokumentacja jest niezbędna przy kontrolach,
- pomaga uporządkować pracę,
- jej zakres zależy od rodzaju placówki.

Jestem tutaj, bo chciałam się dowiedzieć, czy ta dokumentacja, którą mamy, jest wystarczająca? Czy może to jest za mało?

- Anna Tęcza, uczestniczka

Pojawiła się potrzeba:

- stworzenia wspólnych standardów dokumentacji,
- ujednolicenia podstawowych procedur,
- uproszczenia części obowiązków administracyjnych.

Jednocześnie uczestnicy podkreślali, że:

- nie można tworzyć sztywnych systemów oderwanych od realiów pracy,
- nadmierne rozliczanie „wyników” może zabić relacyjny charakter świetlic.

Wnioski

6. Niedocenienie roli pracowników świetlic środowiskowych

Bardzo silnie wybrzmiało poczucie “niewidzialności” pracy świetlic.

Wychowawcy podkreślają, że efekty ich pracy są często trudne do pokazania statystycznie, ponieważ głównie polegają na:

- zapobieganiu wykluczeniu dzieci ze społeczności,
- ochronie dzieci przed wejściem w przemoc, uzależnienia czy przestępczość,
- budowaniu relacji i poczucia bezpieczeństwa,
- wspieraniu dzieci w codziennym funkcjonowaniu.

To praca „profilaktyczna”, której sukcesem jest często to, że „nic złego się nie wydarzyło”.

Wielu uczestników miało poczucie, że:

- społeczeństwo nie rozumie znaczenia świetlic i pracy wychowawcy,
- samorządy nie dostrzegają skali odpowiedzialności wychowawców, praca ta jest niedoceniana finansowo i społecznie.

Podsumowanie

Dlaczego świetlicom środowiskowym potrzebne są ogólnopolskie standardy funkcjonowania i dokumentacji?

Z wypowiedzi kierowników i wychowawców świetlic opiekuńczych oraz przedstawicieli instytucji jasno wynika, że jednym z największych problemów systemowych jest ogromna nierówność w funkcjonowaniu placówek wsparcia dziennego w Polsce. Świetlice działają według różnych zasad, podlegają różnym interpretacjom przepisów i funkcjonują w oparciu o odmienne procedury, dokumentację oraz modele organizacyjne.

Właśnie dlatego stworzenie ogólnopolskich standardów funkcjonowania i dokumentacji mogłoby stać się realnym wsparciem dla placówek - nie jako sztywny system kontroli, ale jako wspólna baza bezpieczeństwa, jakości i organizacji pracy.

Standardy jako wsparcie, nie ograniczenie

Bardzo ważnym wnioskiem z rozmów jest to, że środowisko świetlic nie oczekuje sztywnego, identycznego modelu dla wszystkich placówek.

Potrzeba raczej:

- wspólnego fundamentu,
- ujednoliconych standardów bezpieczeństwa i organizacji,
- uporządkowania podstawowych procedur,
- narzędzi ułatwiających codzienną pracę.

Każda świetlica działa w innym środowisku i musi zachować elastyczność wobec potrzeb dzieci oraz lokalnej społeczności.

Dlatego dobrze przygotowane standardy powinny:

- porządkować, a nie ograniczać,
- wspierać, a nie zwiększać biurokrację,
- ułatwiać pracę, a nie tworzyć dodatkowe obowiązki.

Standardy na bazie powyższych wniosków będą opracowywane podczas grup roboczych.

Lista organizacji do współpracy

W grupach roboczych wezmą udział przedstawiciele poniższych organizacji i instytucji:

- Centrum Usług Społecznych w Starej Kiszewie,
- PWD "Koniczynka" w Szczecinku
- OWDiR w Zawierciu
- TPD Amaltea w Krakowie
- Stowarzyszenie "Uskrzydleni" w Rybniku,
- PWD w Gminie Grybów,
- Dom Pracy Socjalnej w Wieluniu,
- "Miejska Kraina Uśmiechu" w Golubiu-Dobrzyniu,
- Ośrodek Święta Elżbieta placówka profilaktyczno - wychowawcza dla dzieci i młodzieży "Bezpieczna przystań" - wsparcie, rozwój, profilaktyka w dzielnicy Czarny Las,
- Klubowe Centrum Aktywności dla Dzieci i Młodzieży "Narnia" we Wrocławiu,
- Stowarzyszenie HAJSTRA w Bielsku-Białej,
- Związek Harcerstwa Adventystycznego.

Zgodnie z harmonogramem grupy robocze odbywać się będą od czerwca do sierpnia, a następnie od października do listopada.

**Wspieraj dzieci
ze świetlic środowiskowych**

STAŁY PRZELEW

Bank Pekao SA:

15 1240 1994 1111 0010 4697 5666

SWIFT: Pekao PKOPPLPW

IBAN: PL 15 1240 1994 1111 0010 4697 5666

SZYBKI PRZELEW

wspieram

Fundacja Pomocy Dzieciom POCIECHA

ul. Kamieniecka 15 | 50-511 Wrocław | tel. 71 724 22 53,
e-mail: biuro@fundacjapociecha.pl | www.FundacjaPOCIECHA.pl

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

**NOWE
FIO**